

ជំនាញស្រាវជ្រាវ ឱវាទ

ព្រះត្រៃសមចរិវិយោ បក សយ

ព្រះម៉ោងធិការ វត្តកច្ចុបបពតិ

(ភ្នំអណ្តើក)

១៩២.
៨៦១

ស្នាដៃនេះ

កើតឡើងពីកិច្ចសហការគ្នា រវាង
ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ និង បណ្ណាល័យអេឡិចត្រូនិចខ្មែរ
 ក្នុងគោលបំណងយ៉ាងមុតហំដើម្បីថែរក្សា ការពារ កុំឲ្យបាត់បង់ទៅទៀត
 ព្រមទាំងផ្សព្វផ្សាយស្នាដៃ-ឯកសារទាំងនេះ
 សម្រាប់សាធារណជនប្រើប្រាស់ដោយមិនគិតកម្រៃ។

សូមថ្លែងអំណរគុណដល់
អង្គការវិហ្ស កូស៊ី-កៃ វិទ្យាស្ថានបើកទូលាយ
ករុណាខ្មែរ និង មូលនិធិខ្មែរសម្រាប់ការសិក្សា
 ដែលបានគាំទ្រគម្រោងការស្នាដៃនេះ សម្រាប់ទុកក្នុងបណ្ណាល័យអេឡិចត្រូនិច។

Buddhist Institute of Ministry of Cult and Religion and eLibrary of Cambodia have made a cooperative effort to digitalize books and manuscripts in order to preserve our Cambodian literary heritage. This will promote and provide easy, instant access, free of charge to the public and future generations to come.

A sincere thank you to our generous supporters: Rissho Kosei-Kai, Open Institute, Karuna Cambodia and Cambodian Education Excellence Foundation, who made this endeavor possible.

www.budinst.gov.kh www.elibraryofcambodia.org

ព្រះគ្រូ សមចរិយោ ប៉ក់ . សយ

ព្រះចៅ អធិការវត្ត កច្ចុបបពតិ

(ភ្នំអណ្តើក)

០៧៧៧/០៣

ខ្ញុំស្នើសុំ

ក្រាបប្រគេនមហាកុសលចេតនាចំពោះព្រះត្រួសមថវិរិយោ

បីកំ សយ ក្នុងនិកាសបុណ្យឈាបនកិច្ចព្រះត្រួ ។

សៀវភៅដែលខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំបាន រៀបរៀងចងក្រងសរសេរនេះ គ្រាន់តែមួយចំណែកនៃនិវាទរបស់ព្រះត្រួសមថវិរិយោ ម៉ត់ . សយ កាល ដែលព្រះត្រួទ្រង់និវាទចំពោះសិស្សគណមានដូនដី តាដី ជាដើមចូលជ្រៅ ខាងសមថកម្មដ្ឋាន ចំរើនភាវនា មានការចំរើននៅត្រ័យលក្ខណ៍៤០ជាដើម។

ម្យ៉ាងទៀតនោះ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំបាន សូមអនុមោទនា នូវកុសល ចេតនាក្នុងការបរិច្ចាកប្រាក់ដោយកំលាំងសន្ទាពិតៗ របស់ញាតិញោម ពុទ្ធ បរិស័ទ វត្តខ្មែរសន្សំកុសល នៅកាលីហ្វ័រនីញ៉ា (ស.រ.អា) មានព្រះត្រួ ទក្ខប្បញ្ញោ ឆឿ . សេវ៉ា ជាព្រះប្រធានក្នុងការកសាងស្នារព្រះហស្ថរបស់ ព្រះត្រួ សមថវិរិយោ ម៉ត់ . សយ ទុកជាទីគោរពសក្ការៈ បដិបត្តិ សម- ថកម្មដ្ឋាន ។

សូមពុទ្ធបរិស័ទបានសំរេចនូវ បញ្ញា ដ៏ឧត្តម បានដល់នូវការរំលត់ សេចក្តីប្រកាន់បញ្ចក្ខន្ធ ធ្វើដំណើរចេញចាកខន្ធនៅកាន់ព្រះនិព្វានកុំបីខាន ឡើយ ។

ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំបានដែលជាសិស្សគណព្រះត្រួ

ធម្មាចារ្យ ស្វាឌ . អឌ

សំណេរនីតិប្រវត្តិ

ព្រះត្រូកម្មដ្ឋានាចារ្យ សមថវិរិយោ ប៊ីត់ . សយ

ព្រះចៅអធិការវត្តក្របបទ (ភ្នំពេញ)

ព្រះត្រូកម្មដ្ឋានាចារ្យ ព្រះនាមសមថវិរិយោ ប៊ីត់ . សយ ទ្រង់
 ប្រសូត្រនៅនាគិថី ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ មាសា ភទ្របទទី នៃសំរឹច្ឆរ ឆ្នាំរក
 សិរិទ្ធស័ក ក្នុង ព.ស ២៤៦៣ ត្រូវនឹង គ.ស ១៩១៧ នៅក្នុងមណ្ឌល
 ភូមិពោធិ៍ ឃុំព្នាយ ស្រុកសំរោងទង ខេត្តកំពង់ស្ពឺ បិតាមាននាម
 ពៅ ប៊ីត់ មាតាមាននាម មី . ញ៉ង មានបងប្អូនបង្កើតសរុប ព្រះអង្គជា
 បុត្រទី៤ ត្រូវមាតាទទួលមរណកាលចោលតាំងតែពីបឋមវ័យ ៤ខួបមកម្ល៉េះ
 ពេលដែលកុមារ មានអាយុ១៤ឆ្នាំ បិតាបានបញ្ជូនអោយទៅសិក្សា អក្សរ
 សាស្ត្រ បេឌុនព្វន្ឋ ក្នុងសំណាក់ព្រះចៅអធិការវត្តស្រះឃ្នាំងព្រះនាមអ៊ុន។

ក្នុងឱកាសសិក្សានោះមានសមត្ថភាពរៀនពូកែ ហើយប៊ុនប្រសព្វធ្វើ
 កិច្ចវត្ត ដល់គ្រូអាចារ្យលើសបណ្តាសិស្សកុមារវត្តនានា លុះដល់អាយុបាន
 ១៦ឆ្នាំ កុលបុត្ររូបនេះបានសុំលាបិតា ដើម្បីបញ្ជូនក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា
 កាលបើបានសំរេចភេទជាបព្វជិត ដូច្នោះហើយ សាមណេររូបនេះ ជាបុគ្គល
 ដែលបរិបូរណ៍ដោយសមណសារុប្ប និងដល់ព្រមទៅដោយអភិសមាចារវត្ត

ចំពោះឧបជ្ឈាយ័ និងអាចារ្យ ។

ពីរវស្សាកន្លងផុតស្រមោលទៅ តាមថ្ងៃខែសារបណ្តើរក៏ពោកពាកសិក្ខា
 បទមកកាន់ភេទជាឧបាសកវិញ ត្បិតឃើញបញ្ហាជីវភាពញោមបិតាលំបាក
 ពេក ទោះបីជាស្ថិតនៅក្នុងភាពជាយរាវាសវិស័យវិញក៏ដោយ បណ្ឌិតនៅ
 តែប្រកាន់ខ្ជាប់នូវសីលធម៌ សុជីវធម៌ជារៀងដរាប ។ ក៏រទទួលបន្ទុកក្នុង
 គ្រួសារនេះគឺ បណ្ឌិតប្រក់បអាជីវកម្មឡើងភ្នោត និងកសិកម្មធ្វើស្រែតែម្នាក់
 ឯង មិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះបាននាំយកទិន្នផល ឧបត្ថម្ភដល់ព្រះពុទ្ធសាសនាដ៏
 ច្រើនលើសលុបហួសពីការគណនា សម័យថ្ងៃក្រោយមកទៀតបានវេលាល្អ
 ហើយ បិតារបស់បណ្ឌិតបានផ្សំផ្គុំរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយនិងបុត្រីរបស់
 លោក គល់ ប៊ុយ និង អ្នកស្រី ស ម៉ែន ដែលរស់នៅរួមមាតុភូមិជាមួយ
 គ្នា ភារកិច្ចប្រពៃណីសំរេចហើយ គូសូមិភិរិយានៅតែចាប់មុខរបរអាជីវកម្ម
 ឡើងភ្នោត និងកសិកម្ម ធ្វើស្រែតាមសុច្ឆរិតធម៌ដដែល ។ ទូន្មសសមាស
 (ខ្សែ២) កន្លងទៅភិរិយាបណ្ឌិតក៏បានប្រសូត្របានបុត្រីមួយរូបតែអនិច្ចា
 បុត្រីរបស់បណ្ឌិតមានអាយុបានត្រឹមតែ៨ខ្ទប់ប៉ុណ្ណោះ ត្រូវស្លាប់ដោយការរាត
 ត្បាតជំងឺអុត ក្នុងកាលជាបន្តបន្ទាប់មក បិតាត្រូវចែកឋានចោលទៀត
 ព្រោះអាស្រ័យកត្តាការវិនាសញាតិប្រាកដមានឡើងដូច្នោះ ស្រាប់តែបណ្ឌិត
 មានការឈ្វេងយល់ថា « វត្ថុទាំងឡាយណាឱ្យតែប្រាកដមានវត្ថុនោះនឹងដល់
 សភាពសាបសូន្យទៅវិញជាធម្មតា » ហើយក៏លះបង់ការគ្រប់គ្រងផ្ទះសំបែង
 ទៅសិក្សាព្រះកម្មដ្ឋានបានពាធាំ សុំលាឧបាសិកាភិរិយាដើម្បីសាងព្រះផ្នួស

ឧបសម្បទាជាភិក្ខុភាវហើយ ប៉ុន្តែការផ្លាស់ប្តូរនេះមិនបានយូរប៉ុន្មានឡើយត្រូវ
វិលមកកាន់ភេទជាឧបាសកវិញ ដោយសង្គមសម័យនោះភ្លើងសង្គ្រាមជះ
ឥទ្ធិពលនិងមានការជ្រួលច្របល់ខ្លាំងពេក ។

សូម្បីមានភេទជាឧបាសកដូច្នោះក៏ដោយ បណ្ឌិតរូបនេះនៅតែផ្តងវិរិយភាព
សិក្សាព្រះកម្មដ្ឋានបន្ថែមទៀតផង និង ជួយផ្តល់ឧបទេស (ណែនាំ) ដល់
ពុទ្ធបរិស័ទ ដែលមានអធ្យាស្រ័យចូលចិត្តព្រះកម្មដ្ឋានផងដែរ ក្នុងចលនា
នៃការសិក្សាវិជ្ជាព្រះកម្មដ្ឋានទោះបីជាស្ថិតនៅក្នុងកាលទេសៈប្រភេទសង្គម
អំពូអូរដោយឥទ្ធិពលភ្លើងសង្គ្រាមមែនពិត ប៉ុន្តែបណ្ឌិតនៅតែព្យាយាមក្នុង
ការប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ និង សង្វាតផ្ទៀងផ្ទាត់វិជ្ជានេះឯងរហូតអស់គណៈ
គ្រូធម្មាចារ្យ ១៤រូប សុទ្ធតែបានទទួលការសរសើរដោយន័យផ្សេងៗ ជា
ពិសេសក្នុងចំណោមគ្រូធម្មាចារ្យទាំងនោះ មានព្រះគ្រូអាចារ្យសមាធិរតោ
ស្រី នុត បានព្យាគរណ៍ចំពោះគុណសម្បត្តិរបស់បណ្ឌិតថាលែងវង្វែងហើយ

រហូតមកដល់ព្រះសាសនា កន្លងបាន២៥១៣វស្សា ឧបាសកជាធម្មាចារ្យ
បានសំរេចញត្តិចតុត្តកម្មវាចា ជាភិក្ខុភាវម្តងទៀត ព្រមទាំងបានធ្វើដំណើរ
និមន្តកាត់តាមបណ្តាខេត្តនានា រហូតបាននិមន្តមកដល់ខេត្តបាត់ដំបងយើង
នេះក្នុងឆ្នាំ១៩៧៣ ហើយគង់ស្នាក់នៅតាមតំបន់នានាក្នុងខេត្ត ដូចជា ÷
ភ្នំតាលុន (ភ្នំទ្រូងមាន់) ភ្នំក្តោង ភ្នំក្រពើ ភ្នំគីរីជុំ ភ្នំននោង ភ្នំក្រវ៉ាញ
ភ្នំបាត...ជាដើម ។

ក្នុងឆ្នាំ១៩៧៥ ព្រះគ្រូធម្មាចារ្យបានមកគង់នៅក្នុងអារាមកច្ចុបបពត៌

(ភ្នំអណ្តើក) នេះបានតែមួយឆ្នាំប៉ុណ្ណោះ ។

ក្រោយមកទៀតនៅឆ្នាំ១៩៧៩ ក៏បានបញ្ជូន ជាសាមណេរគារ ២ឆ្នាំ
ក្រោយមកទៀតទើបឧបសម្បទាជាភិក្ខុ ការបញ្ជូន និងឧបសម្បទាជាភិក្ខុនេះ
បានមកគង់នៅវត្តកច្ចុបបពតិ ទាំងដែលពេលនោះនៅវត្តនេះគ្មានឧបករណ៍
វត្តប្រើប្រាស់តាមសេចក្តីត្រូវការដូចសម័យបច្ចុប្បន្ននេះទេ ពុទ្ធបរិស័ទ ដែល
ធ្លាប់ពួការនិទានអំពីសម្បត្តិរបស់វត្តនេះមុនដំបូងថា មានត្រឹមតែក្នុងដែល
សាងសង់ដោយដីដីចាស់មួយខ្នង មានឆ្នាំង២ ចាន៥ ផ្តិតទឹក១ និងសៀវ
ភៅប្រជុំភាណវារវហោកកណ្តាល១ក្បាល ដែលបានមកពីការដូរអង្ករប៉ុណ្ណោះ
ឥឡូវនេះសមិទ្ធផលធំៗ ដែលហួសពីការស្មានដល់កើតឡើង ក្នុងអារាមភ្នំ
អណ្តើក និង អច្ឆរិយវត្តអស្ចារ្យទាំង៥ ក៏ត្រូវបាននិមន្តអំពីអរិយប្រទេសមក
កាន់ទីនេះផងដែរ ។

សម្បត្តិគុកណ្ណទាំងពួងបើយើង គណនាជាតំលៃទឹកប្រាក់ចំនួន
៦៦១.៦៤៣.៩០០រៀល នេះដោយយើងមិនបានគណនាតំលៃសាលាធម្ម
សភាដែលមានបណ្តោយ២៤ម និងទទឹង១២ម បញ្ចូលផងទេ ។

ព្រះគ្រូធម្មាចារ្យបានតាំងមាំក្នុងភេទជាបញ្ចជិតត្រៀមមក រហូតដល់
ទទួលអនិច្ចធម្ម ។ ព្រះគ្រូសាងផ្នួសលើកក្រោយនេះបាន២១វស្សាហើយ ។
ព្រះគ្រូតែងតែមានព្រះទ័យបរិបូណ៌ដោយព្រហ្មវិហារធម៌ដល់ពពួកជនគ្រប់
ស្រទាប់វណ្ណៈ ហើយនិងជាមគ្គុទ្ទេសជីវិតរបស់ពុទ្ធមាមកជនគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន

ទាំងពួងផង ជាអគ្គពុទ្ធសាសន្តបត្តិម្នាក់ផង និងជាព្រះជនក្នុងនៃកុសលកម្មបទ
១០០ផង ។ ព្រោះតែគុណសម្បត្តិ និងបុគ្គលិកលក្ខណៈល្អ កិត្តិនាមបានល្បី
រន្ទីរជ្រាយទៅកាន់ទិសទាំងពួង រហូតដល់បានទទួលឋានៈជាព្រះឧបជ្ឈាយ័
ដែលសម្តេចព្រះមហាសុមេធាធិបតី សង្ឃនាយកគណៈមហានិកាយឧបេក្ខា
សម្តេចជង្វិកោ ទេព វង្ស បានប្រទានដោយផ្ទាល់ព្រះហស្តក្នុងព. ស២៥៣៦។

តែអនិច្ចាស្តេចមច្ចុមាកំណាច ម្តេចឡើយមិនខ្លាចហ៊ានមកកាត់
ព្រះជន្មព្រះធម្មាចារ្យដូចសព្វសត្វ លុះសុគតបាត់ទៅស្ងាត់ឈឹង ។
គ្មានចិត្តអាណិតចិត្តមេត្តា គ្មានចិត្តករុណាធ្វើយ៉ាងហ្នឹង
គ្មានគិតយោគយល់ជាទីពឹង ជាទីពុំហ្នឹងយើងរាល់គ្នា ។

ព្រះត្រកម្មដ្ឋានាចារ្យ សមថវិរិយោ ម៉ែត្ត សយ ដែលពុទ្ធមាមកជន
បូជាហើយ បានសុគតនាតិថី ថ្ងៃអង្គារ ៦រោច ពេលរសៀល ម៉ោង២ ខែ
អាសាឍ ឆ្នាំខាល ក្នុងព. ស២៥៤២ ដោយបានបន្សល់ទុកនៅមរតកិតុណ
យ៉ាងច្រើនអនេក សំរាប់បច្ឆាជនជំនាន់ក្រោយប្រតិបត្តិតាម ។

ថ្វាយខ្លួនចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ

ឧកាស ឥហារំ គគវា ឥត្តតារំ តុប្បាភំ បរិច្ចេជាមិ ម

នុតិយម្បិតតិយម្បិ..... ។

សូមគោរព បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គ សូមលះបង់នូវអត្តភាព ថ្វាយចំពោះព្រះអង្គ (ព្រមទាំងព្រះធម៌-ព្រះសង្ឃ) ដើម្បីចំរើននូវ សមថ វិបស្សនាកម្មដ្ឋានធ្វើអោយជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន ក្នុងឱកាសនេះ

អស់វារៈ២៨៥៨៥..... អស់វារៈ៣៨៥៨៥..... ។

ថ្វាយខ្លួនចំពោះអាចារ្យ

ឧកាស ឥហារំ ធម្មាចារិយ ឥត្តតារំ តុប្បាភំ បរិច្ចេជាមិ ម

នុតិយម្បិតតិយម្បិ..... ។

សូមគោរព បពិត្រព្រះធម្មាចារ្យ (ដ៏ចំរើន) ខ្ញុំព្រះករុណា សូមលះបង់ នូវអត្តភាពចំពោះលោកម្ចាស់ ដើម្បីចំរើននូវ សមថ វិបស្សនាកម្មដ្ឋាន ធ្វើអោយជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន ក្នុងឱកាសនេះ

អស់វារៈ២៨៥៨៥..... អស់វារៈ៣៨៥៨៥..... ។

ត្រៃលក្ខណ៍ ៤០

នេះឈ្មោះអនត្តា ៥ គឺ ÷

- រូបដូចអ្នកកន្លៀត
- រូបទទេសោះ

- រូបសាបសូន្យ
 - រូបដូចរបស់ខ្លួនគេ
 - រូបមិនមែនជារបស់ខ្លួនឡើយ ។
- (ចប់អនត្តា ៥)

ការរាប់បញ្ចូលក្នុងត្រៃលក្ខណ៍ទាំង ៤០ គឺ ÷

រូបក្ខន្ធ វេទនាខន្ធ សញ្ញាខន្ធ សទ្ទះក្ខន្ធ វិញ្ញាណក្ខន្ធ

បានទាំងអស់អ្វីទៀត មានអាការៈ៣២ជាដើម ក៏បញ្ចូលអនិច្ចំ១០ ទុក្ខំ២៥ តាមបញ្ញាចេះចាំ ។

នេះឈ្មោះអនិច្ចំ ១០ គឺ ÷

- ១- រូបមិនទៀង
- ២- រូបរមែងទៅកាន់លោកខាងមុខ
- ៣- រូបញាប់ញ័រទៅដោយជំងឺច្រើន
- ៤- រូបចំពោះមុខតែងនឹងបែកធ្លាយ
- ៥- រូបស្ថិតនៅមិនយូរ
- ៦- រូបប្រែប្រួលទៅរកសេចក្តីស្លាប់
- ៧- រូបឥតខ្ចីមសារ
- ៨- រូបកើតភពណា ប្រាស់ចាកភពនោះ
- ៩- រូបមានកុសល និងអកុសលជាហេតុតាក់តែង
- ១០- រូបមានសេចក្តីស្លាប់ជាធម្មតា ។

- ១-រូបលំបាកកាយលំបាកចិត្ត
- ២-រូបមានរោគច្រើន
- ៣-រូបមានបួសបមកមរមាស់ច្រើន
- ៤-រូបមានរោគដូចជាមនុស្សត្រូវកាំសរ
- ៥-រូបមានចង្រៃបៀតបៀនច្រើន
- ៦-រូបមានឧបទ្រពរមែងគ្របសង្កត់
- ៧-រូបមានភ័យច្រើន
- ៨-រូបមានរោគបង្កើតណែនតឹង
- ៩-រូបមានរោគរមែងរឹបជាន់
- ១០-រូបឥតមានអ្វីតទល់នឹងស្តេចមច្ចុរាជ
- ១១-រូបឥតទីពឹង
- ១២-រូបឥតទីពឹងពួន
- ១៣-រូបមានទោសច្រើន
- ១៤-រូបមានរោគដូចជាបួសកែវនៃទុក្ខ
- ១៥-រូបមានរោគដូចជាពេជ្ជយាតនាំយកអ្នកទោសទៅសំលាប់
- ១៦-រូបប្រកបទៅដោយអាសវជាគ្រឿងត្រាំ
- ១៧-រូបច្រឡំទៅដោយមារទាំង ៥

- ១៨- រូបមានកើតជាធម្មតា
- ១៩- រូបមានឈឺជាធម្មតា
- ២០- រូបមានគ្រាំគ្រាជាធម្មតា
- ២១- រូបមានអាពាធជាធម្មតា
- ២២- រូបមានសេចក្តីសោកស្រណោះអាឡោះអាលីយជាធម្មតា
- ២៣- រូបមានទ្ធាញយំរៀបរាប់ជាធម្មតា
- ២៤- រូបមានចង្អៀតចង្អល់ចិត្តជាធម្មតា
- ២៥- រូបមានសេចក្តីសោកសៅជាធម្មតា ។

(ចប់ទុក្ខ ២៥)

មិនមែនតែរូបទេ សូម្បី វេទនា សញ្ញា សង្ខារ វិញ្ញាណ ក៏បំបែក
ដូចគ្នាដែរ ។

នេះឈ្មោះអនត្តលក្ខណៈ ១២ គឺ ÷

- ១- រូបំ នសត្តា រូបនេះមិនមែនសត្វ
- ២- រូបំ នជីវេវា រូបនេះមិនមែនជីវិត
- ៣- រូបំ ននរោ រូបនេះមិនមែនជន
- ៤- រូបំ នមារណេវា រូបនេះមិនមែនមារណា
- ៥- រូបំ នភត្តិ រូបនេះមិនមែនស្រី
- ៦- រូបំ នបុរិសោ រូបនេះមិនមែនប្រុស
- ៧- រូបំ អនត្តារូបនេះមិនមែនខ្លួន

- ៨_ រូបំ ឥត្តាបិយំ រូបនេះមិនមែនជារបស់ខ្លួន
- ៩_ រូបំ នាហំ រូបនេះមិនមែនយើង
- ១០_ រូបំ នមម រូបនេះមិនមែនជារបស់យើង
- ១១_ រូបំ នអញ្ញាស្ស រូបនេះមិនមែនជារបស់អ្នកដទៃ
- ១២_ រូបំ នកស្សចិ រូបនេះមិនមែនជារបស់អ្នកណាៗទៀត ។

(ចប់អនត្តលក្ខណៈ ១២)

រូបនេះឈ្មោះវិបស្សនា១០

រូបឥត្តិៈ រូបអនាគត រូបបច្ចុប្បន្ន អនិច្ចំ មិនទៀង
 សទ្ធាតំ រូបនេះកើតមកអំពីបច្ច័យគឺ អវិជ្ជា តណ្ហា
 ឧបាទាន កម្ម អាហារ តាក់តែងអោយកើតឡើង
 បដិច្ចសមុប្បន្នំ រូបនេះឈ្មោះបដិច្ចសមុប្បាទជាដែនកើតឡើងព្រម
 រលត់ទៅវិញព្រម ។

- ខយ ធម្មំ រូបនេះអស់ទៅជាធម្មតា
- វយ ធម្មំ រូបនេះរលត់សូន្យទៅវិញជាធម្មតា
- វិរាគ ធម្មំ រូបនេះអ្នកប្រាជ្ញគប្បីនឿយណាយខ្ពើមរអើម
- និរោធម្មំ រូបនេះអ្នកប្រាជ្ញគប្បីធ្វើអោយជាក់ច្បាស់ ។

(ចប់រូប)

វេទនានេះឈ្មោះវិបស្សនា១០

វេទនាអតីត វេទនាអនាគត វេទនាបច្ចុប្បន្ន អនិច្ចំ មិនទៀង
សទ្ធាតំ វេទនានេះកើតអំពីបច្ច័យ គឺ : អវិជ្ជា តណ្ហា ឧបាទាន កម្ម
ផស្ស តាក់តែងអោយកើតឡើង ។

បដិច្ចសមុប្បន្តំ វេទនានេះឈ្មោះ បដិច្ចសមុប្បាទ ជាដែនកើត
ឡើងព្រម រលត់ទៅវិញព្រម ។

-ខយធម្មំ វេទនានេះអស់ទៅជាធម្មតា

-វយធម្មំ វេទនានេះរលត់សូន្យទៅវិញជាធម្មតា

-វិភគធម្មំ វេទនានេះអ្នកប្រាជ្ញនឿយណាយខ្ពើមរអើម

-និរោធម្មំ វេទនានេះអ្នកប្រាជ្ញគប្បីធ្វើអោយជាក់ច្បាស់ ។

(ចប់វេទនា)

សញ្ញានេះឈ្មោះវិបស្សនា១០

សញ្ញាអតីត សញ្ញាអនាគត សញ្ញាបច្ចុប្បន្ន អនិច្ចំ មិនទៀង
សទ្ធាតំ សញ្ញានេះកើតអំពីបច្ច័យ គឺ : អវិជ្ជា តណ្ហា ឧបាទាន កម្ម ផស្ស
តាក់តែងអោយកើតឡើង ។

បដិច្ចសមុប្បន្តំ សញ្ញានេះឈ្មោះបដិច្ចសមុប្បាទជាដែនកើតឡើងព្រម រលត់
ទៅវិញព្រម ។

-ខយធម្មំ សញ្ញានេះអស់ទៅជាធម្មតា

- វ័យធម្មំ សព្វានេះរលត់សូន្យទៅវិញជាធម្មតា
 - វិរាគធម្មំ សព្វានេះអ្នកប្រាជ្ញគប្បីនឿយណាយខ្ពើមរមើម
 - និរោធម្មំ សព្វានេះអ្នកប្រាជ្ញគប្បីធ្វើអោយជាក់ច្បាស់ ។
- (ចប់សព្វា)

សទ្ធានេះឈ្មោះវិបស្សនា១០

សទ្ធាអតីត

សទ្ធាអនាគត

សទ្ធាបច្ចុប្បន្ន

អនិច្ចំ មិនទៀង

សទ្ធាតំ សង្ខារនេះកើតអំពីបច្ច័យគឺ : អវិជ្ជា តណ្ហា ឧបាទាន

កម្ម ផស្ស តាក់តែងអោយកើតឡើង

ចដិច្ចសមុប្បន្នំ សង្ខារនេះឈ្មោះបដិសមុប្បាទ ជាដែនកើតឡើងព្រម
រលត់ទៅវិញព្រម ។

ខយធម្មំ សង្ខារនេះអស់ទៅជាធម្មតា

វ័យធម្មំ សង្ខារនេះរលត់សូន្យទៅវិញជាធម្មតា

វិរាគធម្មំ សង្ខារនេះអ្នកប្រាជ្ញគប្បីនឿយណាយខ្ពើមរមើម

និរោធម្មំ សង្ខារនេះអ្នកប្រាជ្ញគប្បីធ្វើអោយជាក់ច្បាស់ ។

(ចប់សង្ខារ)

វិញ្ញាណនេះឈ្មោះវិបស្សនា១០

វិញ្ញាណអតីត វិញ្ញាណអនាគត វិញ្ញាណបច្ចុប្បន្ន

អនិច្ចំ មិនទៀង

សទ្ទាតំ វិញ្ញាណនេះកើតអំពីបច្ច័យ គឺ : អវិជ្ជា តណ្ហា ឧបាទាន

កម្ម នាមរូប តាក់តែងអោយកើតឡើង

បដិច្ចសម្បជ្ឈន្តំ វិញ្ញាណនេះឈ្មោះបដិច្ចសម្បជ្ឈាន ជាដែនកើត
ឡើងព្រម រលត់ទៅវិញព្រម ។

ខយធម្មំ វិញ្ញាណនេះអស់ទៅជាធម្មតា

វយធម្មំ វិញ្ញាណនេះរលត់សូន្យទៅវិញជាធម្មតា

វិភគធម្មំ វិញ្ញាណនេះអ្នកប្រាជ្ញគប្បីនឿយណាយខ្ពើមរអើម

និរោធម្មំ វិញ្ញាណនេះអ្នកប្រាជ្ញគប្បីធ្វើអោយជាក់ច្បាស់

(ចប់វិញ្ញាណ)

រូប នាម

បើបានគិតគូរ ដេក ដើរ ឈរ អង្គុយ មានរូប នាម គឺ :

ដេក ជារូប ដឹងថាដេកជានាម

ដើរ ជារូប ដឹងថាដើរជានាម

ឈរ ជារូប ដឹងថាឈរជានាម

អង្គុយ ជារូប ដឹងថាអង្គុយជានាម

ហេតុ ផល

បើបានគិតគូរ ដេក ដើរ ឈរ អង្គុយ មានហេតុ ផល ពី ៖
 ដេក ជាហេតុ ដឹងថាដេកជាផល
 ដើរ ជាហេតុ ដឹងថាដើរជាផល
 ឈរ ជាហេតុ ដឹងថាឈរជាផល
 អង្គុយ ជាហេតុ ដឹងថាអង្គុយជាផល ។

ខន្ធ ៥

រូបក្ខន្ធ ១ វេទនាខន្ធ ១ សញ្ញាខន្ធ ១ សង្ខារក្ខន្ធ ១
 វិញ្ញាណក្ខន្ធ ១ ។

បើបានគិតគូរ ដេក ដើរ ឈរ អង្គុយ មានខន្ធ ៥ ពី ៖

ដេក ជារូបក្ខន្ធ សោយនូវដេក ជាវេទនាខន្ធ កត់សំគាល់នូវ
 ដេក ជាសញ្ញាខន្ធ តាក់តែងនូវដេកជាសង្ខារក្ខន្ធ ដឹងច្បាស់ថាដេកជា
 វិញ្ញាណក្ខន្ធ ។

(រាប់ ដេក ដើរ ឈរ អង្គុយ ដូចគ្នាដែរ) ។

ខន្ធ ៥ មាតិកា ទី១២

- ១_រូប បានដល់រូប២៨ ជាធាតុមិនដឹង(រូបក្នុង)
- ២_វេទនា សោយនូវអារម្មណ៍ (ជានាមក្នុង)
- ៣_សញ្ញា កត់សំគាល់នូវអារម្មណ៍ (ជានាមក្នុង)
- ៤_សង្ខារ តាក់តែងនូវអារម្មណ៍ (ជានាមក្នុង)
- ៥_វិញ្ញាណ ដឹងច្បាស់នូវអារម្មណ៍ (ជានាមក្នុង)

កុសលកម្មបថ១០

ដេក ដើរ ឈរ អង្គុយ បើបានគិតគូរមានកុសលកម្មបថ១០

ក្នុងខណៈ អង្គុយស្ងៀមភាវនា ពុទ្ធារា ហើយពិចារណានូវត្រៃលក្ខណ៍ បើបានគិតគូរមាន កាយកម្ម៣ វចីកម្ម៤ មនោកម្ម៣ គឺ :

- ១_មិនធ្វើបាណាតិបាត
 - ២_មិនធ្វើអទិន្នាទាន
 - ៣_មិនធ្វើកាមេ
 - ១_មិនមានមុសាវាទ
 - ២_មិនមានបិសុណាវាទ
 - ៣_មិនមានជុស្សវាទ
 - ៤_មិនមានសម្មប្បលាប
- នេះឈ្មោះកាយស្មាត៣គឺ: កាយកម្ម ៣ ជាកាយសុចរិត ។
- នេះឈ្មោះវចីស្មាត៤ គឺជា វចីកម្ម៤ ជាវចីសុចរិត ។

- ១_ មិនមានអភិជ្ឈា
 - ២_ មិនមានព្យាបាទ
 - ៣_ មិនមានមិច្ឆាទិដ្ឋិ
- } ចិត្តតឹមនោ។ គឺចិត្ត នេះឈ្មោះចិត្តស្អាត
 ៣ តឹមនោកម្ម៣ជាមនោសុចរិត ។

(ចប់កុសលកម្មបថ១០)

ការច្នៃធាតុរបស់វិបស្សនា ឬត្រូវបញ្ជាក់

មាន៦គឺ :

- ខន្ធផ អាយតន១២ ធាតុ១៨ ឥន្រ្ទីយ៍២២ អរិយសច្ចៈ៤
 បដិច្ចសមុប្បាទ ១២ (សរុបអារម្មណ៍វិបស្សនាមាន៧៣) ។

១- ខន្ធ ៥ គឺ : រូបក្ខន្ធទ វេទនាខន្ធទ សញ្ញាខន្ធទ
 សង្ខារក្ខន្ធទ វិញ្ញាណក្ខន្ធទ ។

២- អាយតន ១២ គឺ : អាយតនខាងក្នុង ៦ និងអាយតន
 ខាងក្រៅ ៦ :

- អាយតនខាងក្នុង ៦ គឺ : ភ្នែក ១ ត្រចៀក ១ ច្រមុះ ១
 អាណ្តាត ១ កាយ ១ ចិត្ត ១ ។

- អាយតនខាងក្រៅ ៦ គឺ : រូប ១ សំលេង ១ ក្លិន ១
 រស ១ ផោដ្ឋព្វ ១ ធម្មារម្មណ៍ ១ ។

៣- ធាតុ ១៨ គឺ :

- ចក្ខុធាតុ រូបធាតុ ចក្ខុវិញ្ញាណធាតុ

- សោតធាតុ	សទ្ធាធាតុ	សោតវិញ្ញាណធាតុ
- ឃានធាតុ	ឥន្ធាតុ	ឃានវិញ្ញាណធាតុ
- ជីវាធាតុ	រសធាតុ	ជីវាវិញ្ញាណធាតុ
- កាយធាតុ	ផោដ្ឋព្វធាតុ	កាយវិញ្ញាណធាតុ
- មនោធាតុ	ធម្មធាតុ	មនោវិញ្ញាណធាតុ

៤- តន្ត្រីយ៍ ២២ គឺ :

ចក្កន្ត្រីយ៍	សោតិន្ត្រីយ៍	ឃានិន្ត្រីយ៍	ជីវិន្ត្រីយ៍
កាយិន្ត្រីយ៍	មនិន្ត្រីយ៍	ឥត្តិន្ត្រីយ៍	បុរិសិន្ត្រីយ៍
ជីវិតិន្ត្រីយ៍	សុខិន្ត្រីយ៍	ទុក្ខិន្ត្រីយ៍	សោមនស្សិន្ត្រីយ៍
ទោមនស្សិន្ត្រីយ៍	ឧបេក្ខិន្ត្រីយ៍	សទ្ធិន្ត្រីយ៍	វិរិយិន្ត្រីយ៍
សតិន្ត្រីយ៍	សមាធិន្ត្រីយ៍	បញ្ញិន្ត្រីយ៍	អនញ្ញតញ្ញស្សាមិតិន្ត្រីយ៍
អញ្ញិន្ត្រីយ៍	អញ្ញាភារិន្ត្រីយ៍	។	

៥- អរិយសច្ចៈ ៤ គឺ :

ទុក្ខអរិយសច្ចៈ ១	សមុទយអរិយសច្ចៈ ១
និរោធហរិយសច្ចៈ ១	មគ្គអរិយសច្ចៈ ១

៦- បដិច្ចសមុប្បាទ ១២ គឺ :

អវិជ្ជា	ជាបច្ច័យនាំអោយកើត	សង្ខារ
សង្ខារ	ជាបច្ច័យនាំអោយកើត	វិញ្ញាណ

វិញ្ញាណ	ជាបច្ច័យនាំអោយកើត	នាមរូប
នាមរូប	ជាបច្ច័យនាំអោយកើត	សឡាយតន
សឡាយតន	ជាបច្ច័យនាំអោយកើត	ផស្ស
ផស្ស	ជាបច្ច័យនាំអោយកើត	វេទនា
វេទនា	ជាបច្ច័យនាំអោយកើត	តណ្ហា
តណ្ហា	ជាបច្ច័យនាំអោយកើត	ភព
ភព	ជាបច្ច័យនាំអោយកើត	ជាតិ
ជាតិ	ជាបច្ច័យនាំអោយកើត	ជរាមរណៈ

ជរាមរណៈ	មាន ជាតិ	ជាហេតុជាដែនកើត
ជាតិ	មាន ភព	ជាហេតុជាដែនកើត
ភព	មាន ឧបាទាន	ជាហេតុជាដែនកើត
ឧបាទាន	មាន តណ្ហា	ជាហេតុជាដែនកើត
តណ្ហា	មាន វេទនា	ជាហេតុជាដែនកើត
វេទនា	មាន ផស្ស	ជាហេតុជាដែនកើត
ផស្ស	មាន សឡាយតន	ជាហេតុជាដែនកើត
សឡាយតន	មាន នាមរូប	ជាហេតុជាដែនកើត
នាមរូប	មាន វិញ្ញាណ	ជាហេតុជាដែនកើត

វិញ្ញាណ មាន សង្ខារ ជាហេតុជាដែនកើត

សង្ខារ មាន អវិជ្ជា ជាហេតុជាដែនកើត

(ចប់ភូមិបញ្ញា)

ខន្ធ ៥ មានត្រៃលក្ខណ៍

- ខន្ធ ៥ មិនទៀង ប្រែប្រួល ឈ្មោះថាអនិច្ចលក្ខណៈ
- ខន្ធ ៥ ប្រកបទៅដោយទុក្ខទាំង ១២ កង ឈ្មោះទុក្ខលក្ខណៈ
- ខន្ធ ៥ ចេះតែអស់ទៅ សូន្យទៅ ឈ្មោះថាអនត្តលក្ខណៈ

(ចប់)

សុភាសិតព្រះគ្រូសម្មាសម្ពុទ្ធិយោ ម៉ត់ . សយ

- ធ្វើអ្វីៗត្រូវមានខ្នាត បើចង់ស្អាតត្រូវធ្វើដោយយកចិត្តទុកដាក់
- មនុស្សកុំមើលងាយមនុស្ស បើមើលមិនឆ្លុះកុំអាលទាយ
- មនុស្សកុំទុកចិត្តមនុស្ស បើមើលមិនឆ្លុះកុំអាលជឿ
- បើទាបអោយទាប ដូចជាក្រណាត់ជូតជើង
- បើតូច អោយតូចដូចចុងម្នុល
- បើធំអោយធំដូចដើមគរ
- អាចារ្យស្មោះត្រង់ ព្រះសង្ឃបរិសុទ្ធ វត្តរុងរឿង
- ពុទ្ធបរិស័ទស្មោះត្រង់ ព្រះសង្ឃទ្រទ្រង់វិន័យ
- សាសនាព្រះជិនស្រី រុងរឿងរហូត

- បើដឹកស្រាអោយស្គាល់ដបស្រា បើធ្វើអាចារ្យអោយស្គាល់របស់គេ
- បើស្រឡាញ់ខ្លួនកុំពួនដេក ស្តាប់ដំណេកស្រឡាញ់ព្រះ
- ស្តាប់ខ្លួនពួកដេក ស្រឡាញ់ដំណេកស្តាប់ព្រះ
- បើនៅអោយគេស្រឡាញ់ ដើរចេញអោយគេអាណិត
- យកពុតកុកសាប់ កុំយកតំរាប់កុក ស
- យកពូជបូស្សីល្អ កុំយកកន្ត្រាញស្នាយ
- បើបាននំផ្អែម កុំភ្លេចស្ត
- អ្នកមានរក្សាខ្យត់ ដូចសំពត់ព័ទ្ធពីក្រៅ
- អ្នកប្រាជ្ញរក្សាខ្មៅ ដូចសំពៅនៅសំប៉ាន ។

គីរមានន្ទសូត្រ

ឯវម្មេ សុតំ (សូត្រនេះឈ្មោះគីរមានន្ទសូត្រ) គឺខ្ញុំ (ឈ្មោះអានន្ទ) បានស្តាប់មកហើយយ៉ាងនេះថា

ឯកំ សមយំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ថេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ សម័យ១ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន ជាអារាមរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី តេន ខោ មន សមយេន អាយស្មា គីរមានន្ទោ អាពាធិកោ ហោតិ ទុក្ខិតោ ពាទ្ធកិលានោ ក៏ក្នុងសម័យនោះឯង ព្រះគីរមានន្ទដ៏មានអាយុ លោកមានអាពាធ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនាជាជម្ងឺធ្ងន់

អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ភគវា តេនុបសន្តមិ ឧបសន្តមិ ត្វា ភគវន្តំ អតិវានេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ត្រានោះឯង ព្រះអានន្ទភ្លេរដ៏មានអាយុ បានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រង់ទីដែលព្រះអង្គគង់ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ

ឯកមន្តំ និសីន្ទោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯទតវោម ព្រះអានន្ទភ្លេរដ៏មានអាយុ កាលអង្គុយទីដ៏សមគួរហើយក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា

អាយស្មា តន្តោ គីរមានន្ទោ អាពាធិកោ ទុក្ខិតោពាទ្ធកិលានោ បពិត្រ ព្រះអង្គដ៏ចំរើន គីរមានន្ទដ៏មានអាយុ មានអាពាធ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា

ជាជម្ងឺធ្ងន់

សាឡុ តន្ត្រ តគវា យេនាយស្នា គីរមានន្ទោ តេនុបសឡេមតុ អនុកម្មំ
ឧទានាយាតិ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះមេត្តា
អនុគ្រោះ (ចំពោះព្រះគីរមានន្ទ) សូមស្តេចយាងចូលទៅ ត្រង់កន្លែងដែល
គីរមានន្ទដ៏មានអាយុអាស្រ័យនៅ ។

(ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ត្រាស់តបថា)

សច្ចេ ខោ ត្នំ អាណន្ទ គីរមានន្ទស្ស តិក្កុនោ ឧបសង្កមិត្វា ទស សញ្ញា
តាសេយ្យាសិ ម្ចាលអាណន្ទប្រសិនបើអ្នកចូលទៅកាន់សំណាក់នៃគីរមានន្ទភិក្ខុ
ហើយសំដែងប្រាប់នូវសញ្ញាទាំង ១០ប្រការ

ម៉ានំ ខោ បនេតិ វិជ្ជតិ យំ គីរមានន្ទស្ស តិក្កុនោ ទស សញ្ញា
សុត្វា នោ អាពាធវោ ម៉ានសោ បដិប្បស្សម្តេយ្យ ដំណើរនេះជាហេតុនឹងឱ្យ
អាពាធរបស់គីរមានន្ទភិក្ខុនោះ បានរម្ងាប់សះស្បើយទៅដោយ១រំពេច
ព្រោះគីរមានន្ទភិក្ខុបានស្តាប់នូវសញ្ញាទាំង ១០ប្រការ

តគវា ទស សញ្ញា សញ្ញា ១០ប្រការនោះដូចម្តេចខ្លះ ?

អនិច្ចសញ្ញា អនត្តសញ្ញា អសុតសញ្ញា អាទិនវសញ្ញា បហានសញ្ញា
វិរាតសញ្ញា និរោធសញ្ញា សព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញា សព្វសង្ខារេសុ អនិដ្ឋសញ្ញា
អាណាចាណស្សតិ (សញ្ញា១០ប្រការនោះ) គឺអនិច្ចសញ្ញា១ អនត្តសញ្ញា១
អសុតសញ្ញា១ អាទិនវសញ្ញា១ បហានសញ្ញា១ វិរាតសញ្ញា១ និរោធសញ្ញា
សញ្ញា១ សព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញា១ សព្វសង្ខារេសុ អនិដ្ឋសញ្ញា១
អាណាចាណស្សតិ១

គិរីមានន្ទសូត្រ

ឯវច្ឆេ សុតំ (សូត្រនេះឈ្មោះគិរីមានន្ទសូត្រ) គឺខ្ញុំ (ឈ្មោះអានន្ទ) បានស្តាប់មកហើយយ៉ាងនេះថា

ឯកំ សមយំ តតថា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ថេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ សម័យ១ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន ជាអារាមរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា គិរីមានន្ទោ អារាមិកោ ហោតិ ទុក្ខិតោ ពាណ្ឌគិលានោ ក៏ក្នុងសម័យនោះឯង ព្រះគិរីមានន្ទដ៏មានអាយុ លោកមានអាពាធ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនាជាជម្ងឺធ្ងន់

អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន តតថា តេនុបសន្តិមិ ឧបសន្តិមិ ត្វា តតវន្តំ អតិវានេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ត្រានោះឯង ព្រះអានន្ទភ្លេរដ៏មានអាយុ បានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រង់ទីដែលព្រះអង្គគង់ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ

ឯកមន្តំ និសីទ្ធោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ តតវន្តំ ឯធតថោច ព្រះអានន្ទភ្លេរដ៏មានអាយុ កាលអង្គុយទីដ៏សមគួរហើយក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា

អាយស្មា តន្តេ គិរីមានន្ទោ អារាមិកោ ទុក្ខិតោពាណ្ឌគិលានោ បពិត្រ ព្រះអង្គដ៏ចំរើន គិរីមានន្ទដ៏មានអាយុ មានអាពាធ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា

ជាជម្ងឺធ្ងន់

សាធុ ភន្ត ភគវា យេនាយស្វា គីរិមានន្ទោ តេនុបសន្តេបតុ អនុកម្យំ
ឧទានាយាតិ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះមេត្តា
អនុគ្រោះ (ចំពោះព្រះគីរិមានន្ទ) សូមស្តេចយាងចូលទៅ ត្រង់កន្លែងដែល
គីរិមានន្ទដ៏មានអាយុអាស្រ័យនៅ ។

(ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ត្រាស់តបថា)

សច្ចេ ខោ ត្វំ ឆានន្ទ គីរិមានន្ទស្ស តិក្កុនោ ឧបសន្តមិត្វា ទស សញ្ញា
តាសេយ្យាសិ ម្ចាលអានន្ទប្រសិនបើអ្នកចូលទៅកាន់សំណាក់នៃគីរិមានន្ទភិក្ខុ
ហើយសំដែងប្រាប់នូវសញ្ញាទាំង ១០ប្រការ

ថានំ ខោ បនេតំ វិជ្ជតិ យំ គីរិមានន្ទស្ស តិក្កុនោ ទស សញ្ញា
សុត្វា សោ ឆាពារេវា ថានសោ បដិច្ចស្សម្ភេយ្យ ដំណើរនេះជាហេតុនឹងឱ្យ
អាពាធរបស់គីរិមានន្ទភិក្ខុនោះ បានរម្ងាប់សះស្បើយទៅដោយ១រំពេច
ព្រោះគីរិមានន្ទភិក្ខុបានស្តាប់នូវសញ្ញាទាំង ១០ប្រការ

ភគវា ទស សញ្ញា សញ្ញា ១០ប្រការនោះដូចម្តេចខ្លះ ?

អនិច្ចសញ្ញា អនត្តសញ្ញា អសុតសញ្ញា ឆានិវសញ្ញា បហានសញ្ញា
វិវាគសញ្ញា និរោធសញ្ញា សព្វលោកេ អនតិភេសញ្ញា សព្វសទ្ធាវេសុ អនិដ្ឋសញ្ញា
ឆានាឆានស្សតិ (សញ្ញា១០ប្រការនោះ) គឺអនិច្ចសញ្ញា១ អនត្តសញ្ញា១
អសុតសញ្ញា១ ឆានិវសញ្ញា១ បហានសញ្ញា១ វិវាគសញ្ញា១ និរោធ
សញ្ញា១ សព្វលោកេ អនភិវតសញ្ញា១ សព្វសង្ខារេសុ អនិដ្ឋសញ្ញា១
អានាបាណស្សតិ១

កតមា ចានន្ទ អនិច្ចសញ្ញា ម្ចាស់អានន្ទ អនិច្ចសញ្ញា (នោះ)
ដូចម្តេច ?

ឥវានន្ទ តិក្ខុ អញ្ញកតោ វា វុក្ខម្ភលកតោ វា សុញ្ញាការកតោ វា
ឥតិ បដិសព្វិក្ខតិ ម្ចាស់អានន្ទ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ នៅក្នុងព្រៃក្តី នៅ
ទៀបគល់ឈើក្តី នៅក្នុងផ្ទះដ៏ស្ងាត់ក្តី ពិចារណាឃើញដូច្នោះថា

- អ្វី អនិច្ចំ រូបមិនទៀង
- វេទនា អនិច្ចា វេទនាមិនទៀង
- សញ្ញា អនិច្ចា សញ្ញាមិនទៀង
- សង្ខារ អនិច្ចា សង្ខារទាំងឡាយមិនទៀង
- វិញ្ញាណំ អនិច្ចន្តិ វិញ្ញាណមិនទៀង

ឥតិ ឥវេសុ បព្ភសុ ឧបាទានក្ខន្ធសុ អនិច្ចានុបស្សី វិហរតិ ភិក្ខុពិ
ចារណាឃើញរឿយៗ ថាមិនទៀង ក្នុងឧបាទានក្ខន្ធទាំងឡាយ ៥ នេះ
ដោយប្រការដូច្នោះ

អយំ វុច្ចតានន្ទ អនិច្ចសញ្ញា ម្ចាស់អានន្ទនេះហើយដែលតថាគត
ហៅថា អនិច្ចសញ្ញា ។

កតមា ចានន្ទ អនត្តសញ្ញា ម្ចាស់អានន្ទ អនត្តសញ្ញា(នោះ)ដូចម្តេច?

ឥវានន្ទ តិក្ខុ អញ្ញកតោ វា វុក្ខម្ភលកតោ វា សុញ្ញាការកតោ វា
ឥតិ បដិសព្វិក្ខតិ ម្ចាស់អានន្ទ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ នៅក្នុងព្រៃក្តី នៅ
ទៀបគល់ឈើក្តី នៅក្នុងផ្ទះដ៏ស្ងាត់ក្តី ពិចារណាឃើញដូច្នោះថា

ចក្ខុ អនត្តា ភ្នែក មិនមែនជារបស់ខ្លួន

រូប^(១) អនត្តា រូបទាំងឡាយ មិនមែនជារបស់ខ្លួនទេ

សោតិ អនត្តា ត្រចៀក មិនមែនជារបស់ខ្លួនទេ

សន្ទា អនត្តា សម្លេងទាំងឡាយ មិនមែនជារបស់ខ្លួនទេ

យានំ អនត្តា ច្រមុះ មិនមែនជារបស់ខ្លួនទេ

គន្ធា អនត្តា ក្លិនទាំងឡាយ មិនមែនជារបស់ខ្លួនទេ

ជីវ្ហា អនត្តា អណ្តាត មិនមែនជារបស់ខ្លួនទេ

រសា អនត្តា រសទាំងឡាយ មិនមែនជារបស់ខ្លួនទេ

កាយោ អនត្តា កាយ មិនមែនជារបស់ខ្លួនទេ

ដោជ្ជព្វា អនត្តា ជ្រូងទាំងឡាយ មិនមែនជារបស់ខ្លួនទេ

បនោ អនត្តា ចិត្ត មិនមែនជារបស់ខ្លួនទេ

ធម្មា អនត្តា ធម៌ទាំងឡាយ ក៏មិនមែនជារបស់ខ្លួនទេ

ឥតិ ឥមេសុ ឥសុ អដ្ឋត្តិកពារទិសេសុ វាយតនេសុ អនត្តានុមស្សី

វិហរតិ ភិក្ខុពិចារណាឃើញរឿយៗថា មិនមែនជារបស់ខ្លួនក្នុងអាយតនខាង
ក្នុងនិងអាយតនខាងក្រៅនេះដោយប្រការដូច្នោះ

ធម៌ វុច្ចុតានន្ទ អនត្តសញ្ញា ម្សាលអានន្ទ នេះហើយដែលតថាគត

ហៅថា អនត្តសញ្ញា ។

១- ធ្លាប់សូត្របកថា រូបំ តៃបានពិនិត្យក្នុងកម្ពីរច្រើន ឃើញថា រូបា ដូច្នោះ ។

គតថា ចានន្ទ អសុតសញ្ញា ម្នាលអានន្ទ អសុភសញ្ញា(នោះ)ដូម្តេច?

ឥចានន្ទ ឥត្តុ ឥមមេវ កាយំ ខន្ធិ វាទគលា អនោ កេសមគ្គកា
តចបរិយន្តំ បុន្នានប្បការស្ស អសុចិនោ បច្ចុវេក្ខតិ ម្នាលអានន្ទ ភិក្ខុក្នុង
សាសនានេះ ពិចារណាឃើញនូវកាយនេះឯង ខាងលើអំពីផ្ទៃនៃបាទជើង
ឡើងទៅ ខាងក្រោមអំពីចុងនៃសក់ចុះមក ពាសជុំវិញដោយស្បែក ពេញ
ដោយគ្រឿងមិនស្អាត មានប្រការផ្សេងៗ ដូច្នោះថា

អត្ថិ ឥមស្មី កាយេ មានក្នុងរូបកាយនេះ

កេសា សក់ទាំងឡាយ លោមា រោមទាំងឡាយ នខា ក្រចកទាំង
ឡាយ ឆន្ទា ធ្មេញទាំងឡាយ តចោ ស្បែក ទំសំ សាច់ នហារុ សរសៃ
ទាំងឡាយ អដ្ឋិ ធួងទាំងឡាយ អដ្ឋិទិវារំ ខ្លក្នុងធួង វត្តំ ទាច ហធនំ
បេះដូង យកនំ ថ្លើម គិលោមតំ វាវ ចិហតំ ក្រពះ បង្ហាសំ ស្មត អន្តំ
ពោះរៀនធំ អន្តគុណំ ពោះរៀនតូច ខន្ធអិយំ អាហារថ្មី គរីសំ អាហារចាស់
ចិត្តិ ប្រមាត់ សេដ្ឋំ ស្មែស្ម បុព្វោ ខុះ លោហិតំ ឈាម សេនោ ញើស
មេនោ ខ្លាញ់ខាប់ អស្សុ ទឹកភ្នែក វសា ខ្លាញ់រាវ ខេន្ទោ ទឹកមាត់
សិច្ចាណិកា ទឹកសម្បារ លសិកា ទឹករំអិលបុគ្គន្តិ ទឹកម្រិត ឥតិ ឥមស្មី
កាយេ អសុតានុបស្សី វិហិតិ ភិក្ខុពិចារណាឃើញរឿយៗថា ជាគ្រឿងមិន
ស្អាតក្នុងរូបកាយនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ

អយំ វុច្ចតានន្ទ អសុតសញ្ញា ម្នាលអានន្ទ នេះហើយ ដែលតថា

គតហៅថា អសុភសញ្ញា ។

គតមា ចានន្ទ អាទិណវសញ្ញា ម្ចាស់អាណន្ទ អាទិនវសញ្ញា (នោះ)
ដូម្តេច ?

ឥធានន្ទ តិក្ខុ អញ្ញាកតោ វា រុក្ខមូលកតោ វា សុញ្ញាការកតោ
វា ឥតិ បដិសត្តិក្ខតិ ម្ចាស់អាណន្ទ ភិក្ខុក្នុងសាលនានេះ នៅក្នុងព្រៃក្តី នៅ
ទៀបគល់ឈើក្តី នៅក្នុងផ្ទះដ៏ស្ងាត់ក្តី ពិចារណាឃើញដូច្នោះថា

ពហុនុក្ខោ ខោ ធម៌ កាយេ ពហុអាទិណវោតិ រូបកាយនេះមានទុក្ខ
ច្រើន មានទោសច្រើនមែនពិត

ឥតិ ឥមស្មី កាយេ វិវិធា អាពាធា ឧប្បជ្ឈន្តិ អាពាធពីជម្ងឺដម្កាត់
ទាំងឡាយផ្សេងៗតែងកើតឡើងក្នុងកាយនេះដូច្នោះ

សេយ្យវិទំ អាពាធនោះ ដូម្តេចខ្លះ ?

ចក្កុរោគោ គឺរោគនៅក្នុងភ្នែក សោតរោគោ រោគក្នុងត្រចៀក
យានរោគោ រោគក្នុងច្រមុះ ជីវ្ហារោគោ រោគក្នុងអណ្តាត កាយរោគោ រោគ
ក្នុងកាយ សីសរោគោ រោគក្នុងក្បាល កន្ទ្តរោគោ រោគខាងក្រៅត្រចៀក
មុខរោគោ រោគក្នុងមាត់ ទន្ធរោគោ រោគត្រង់គល់ធ្មេញ កាសោ រោគក្នុង
សាសោ រោគហឺត មិទាសោ រោគក្រៅច្រមុះ ឧហោ រោគក្រៅក្រហាយ ជំរា
រោគស្លាំងស្លុប គុច្ឆិរោគោ រោគក្នុងផ្ទៃ មុច្ឆារោគោ រោគខ្យល់ចាប់ វិលបុខ
មក្ខន្តិកា រោគធ្លាក់ឈាម សុលា រោគចុកសៀត វិសុចិកា រោគចុះរាត
កុដ្ឋិ រោគឃ្នង់ គណ្ណា រោគពក ភិលាសោ រោគកស្រែង សោសោរោគរឹងរៃ
ធម្មវារោ រោគក្នុងជ្រូក ទន្ទុ រោគដំនួចពិស កន្ទុ រោគរមាស កុច្ឆិ

រោគកមក្រិន ខេសា រោគកញ្ជិល វិតទ្ធិកា រោគកមរលាយ លោហិត
 រោគឈាម មិត្តិ រោគប្រមាត់ មនុស្សេនោ រោគប្រមេទឹកបាយ ឥសា រោគ
 បួសដូងបាតដុះជុំវិញទ្វារធំ មិទ្ធុកា រោគរលកកែវ ភក្កណ្ណ រោគបួសដូង
 បាតដុះខាងក្នុង^(១) ចិត្តសមុជ្ជានា អាណាធកើតអំពី
 ប្រមាត់ សេច្ចសមុជ្ជានា អាណាធកើតអំពីស្មែស្ម វាសសមុជ្ជានា អាណាធកើត
 អាណាធកើតឡើងអំពីខ្យល់ សន្និទ្ធាតិកាអាណាធកើតអំពីសន្និបាត គឺ
 កំរើកប្រមាត់ស្មែស្មនិងខ្យល់ប្រជុំគ្នា ឧត្តមិណាមថា អាណាធកើតអំពី
 ពីរដូវប្រែប្រួល វិសមមិណាមថា អាណាធកើតអំពីការផ្លាស់ប្តូរឥរិយា
 បថមិនស្មើគ្នា ឧបក្កមិកា អាណាធកើតអំពីសេចក្តីព្យាយាម
 (របស់អ្នកឯទៀត) មានចាប់ចងវាយកាប់ជាដើម កម្មវិទ្ធាកថាអាណាធកើត
 អាណាធកើតអំពីវិបាករបស់កម្ម សីតិ អាណាធកើតអំពីត្រជាក់ ខ្ពង់ អាណាធកើត
 កើតអំពីក្តៅ ជ័យធូ អាណាធកើតអំពីសេចក្តីឃ្មាន មិទាសា អាណាធកើត
 អំពីសេចក្តីស្រេក ឧច្ចារេ អាណាធកើតអំពីឧច្ចារ មស្សរោតិ អាណាធកើត
 អំពីបស្សាវ ។

ឥតិ ឥមស្មី កាយេ អាទិនវានុមស្សី វិហរតិ ភិក្ខុពិចារណាឃើញ
 រឿយៗថា ជាទោសក្នុងរូបកាយនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ
 ឥយំ វច្ចុតានន្ទ អាទិនវសញ្ញា ម្នាលអាណន្ទ នេះហើយដែល

១-អង្គកថាប្រាប់ថា បួសដូងបាតដែលដុះខាងក្នុង ត្រង់ចន្លោះទ្វារធំ និងទ្វារតូច

តថាតត ហៅថា អាទិនវសញ្ញា ។

គតមា ចានន្ទ បរាណសញ្ញា ម្ចាស់នន្ទ បរាណសញ្ញា(នោះ)ដូចម្តេច?

ឥធានន្ទ តិក្កុ ខ្សប្បន្នំ កាមវិតក្កំ នាធិវាសេតិ បដហតិ វិនោទេតិ

ព្យន្តិករោតិ អនតារំ គមេតិ ម្ចាស់អាណន្ទ ភិក្កុក្នុងសាលនានេះ មិនតាំង
ចិត្តទទួលបានពីលះបង់បន្ទោបង់ ធ្វើឱ្យវិនាស ធ្វើមិនឱ្យកើតតទៅទៀតនូវកាយ
វិតក្កុ គឺសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងកាយដែលកើតឡើងហើយ

ខ្សប្បន្នំ ព្យាចានវិតក្កំ នាធិវាសេតិ បដហតិ វិនោទេតិ ព្យន្តិករោតិ
អនតារំ គមេតិ មិនតាំងចិត្តទទួល ពីលះបង់បន្ទោបង់ ធ្វើអោយវិនាស
ធ្វើមិនអោយកើតតទៅទៀត នូវព្យាចានវិតក្កុ គឺសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងកិរិយា
ញ៉ាំងសត្វដទៃឱ្យវិនាស ដែលកើតឡើងហើយ

ខ្សប្បន្នំ វិហសាវិតក្កំ នាធិវាសេតិ បដហតិ វិនោទេតិ ព្យន្តិករោតិ
អនតារំ គមេតិ មិនតាំងចិត្តទទួល ពីលះបង់បន្ទោបង់ ធ្វើអោយវិនាស
ធ្វើមិនអោយកើតតទៅទៀត នូវវិហសាវិតក្កុ គឺសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងការបៀត
បៀនសត្វ ដែលកើតឡើងហើយ

ខ្សប្បន្តុប្បន្តុ ធាបកេ អកុសលេ ធម្មេ នាធិវាសេតិ បដហតិ
វិនោទេតិ ព្យន្តិករោតិ អនតារំ គមេតិ មិនតាំងចិត្តទទួល
ពីលះបង់បន្ទោបង់ ធ្វើអោយវិនាស ធ្វើមិនអោយកើតតទៅទៀត នូវធម៌
ដែលជាបាបអកុសល ដែលកើតឡើងហើយរឿយៗ ។

អយំ តុច្ចុគានន្ទ បរាណសញ្ញា ម្ចាស់អាណន្ទ នេះហើយដែលតថាតត

ហៅថា បរិវាសសញ្ញា ។

គតមា ចានន្ទ វិភគសញ្ញា ម្នាលអានន្ទ វិភគសញ្ញា(នោះ)ដូចម្តេច?

ឥធានន្ទ តិក្កុ អញ្ញគតោ វា រុក្ខមូលគតោ វា សុញ្ញាភារគតោ វា
ឥតិ បដិសព្វិក្កតិ ម្នាលអានន្ទ ភិក្កុក្នុងសាសនានេះ នៅក្នុងព្រៃក្តី នៅទៀប
គល់ឈើក្តី នៅក្នុងផ្ទះដ៏ស្ងាត់ក្តី ពិចារណាឃើញដូច្នោះថា

ឯតំ សន្តំ ឯតំ បណ្ឌិតំ យទិទំ សព្វសច្ចារសមថោ សព្វបដិប្បដិនិស្សគ្គោ
តណ្ហក្ខយោ វិភគោ និព្វានន្តិ វិភគធមិ គីព្រះនិព្វានឯណា ដែលរម្ងាប់បង់
នូវសង្ខារទាំងពួង លះចោលនូវកិលេសទាំងពួង អស់តណ្ហាហើយ វិភគ
ធមិ គីព្រះនិព្វានន្ត្រះជាគុណជាតស្ងប់រម្ងាប់, វិភគធមិគីព្រះនិព្វានន្ត្រះ
ជាគុណជាតដ៏ឧត្តម

អយំ វុច្ចតានន្ទ វិភគសញ្ញា ម្នាលអានន្ទ នេះហើយដែលតថាគត

ហៅថា វិភគសញ្ញា ។

គតមា ចានន្ទ និរោធសញ្ញា ម្នាលអានន្ទ និរោធសញ្ញា (នោះ)

ដូចម្តេច

ឥធានន្ទ តិក្កុ អញ្ញគតោ វា រុក្ខមូលគតោ វា សុញ្ញាភារគតោ វា
ឥតិ បដិសព្វិក្កតិ ម្នាលអានន្ទ ភិក្កុក្នុងសាសនានេះ នៅក្នុងព្រៃក្តីនៅទៀប
គល់ឈើក្តី នៅក្នុងផ្ទះដ៏ស្ងាត់ក្តី ពិចារណាឃើញដូច្នោះថា

ឯតំ សន្តំ ឯតំ បណ្ឌិតំ យទិទំ សព្វសច្ចារសមថោ

សព្វបដិប្បដិនិស្សគ្គោ តណ្ហក្ខយោ និរោធនោ និព្វានន្តិ និរោធធមិ គីព្រះ

និព្វានឯណា ដែលរម្ងាប់បង់នូវសង្ខារទាំងពួង លះចោលនូវកិលេសទាំង
ពួង អស់តណ្ហាហើយ និរោធពមិ គឺព្រះនិព្វានុ៎ះ ជាគុណជាតដ៏ឧត្តម

ធម៌ វុច្ចតានន្ត និរោធសញ្ញា ម្ចាស់អានន្ត នេះហើយដែលតថាគត
ហៅថា និរោធសញ្ញា ។

គតមា ចានន្ត សព្វលោកេ អនតិរតសញ្ញា ម្ចាស់អានន្ត សព្វលោកេ
អនភិរតសញ្ញា (នោះ) ដូចម្តេច ?

ឥធានន្ត ភិក្ខុ យេ លោកេ ឧបាយុបាទានា ចេតសោអធិដ្ឋានាតិនិវេសា
ទុសយា តេ បថហន្តោ វិរមតិ ន ឧបាទិយន្តោ ម្ចាស់អានន្តឧបាយតីតណ្ហា
និងទិដ្ឋិឯណា ឧបាទានតីសេចក្តីប្រកាន់មាំឯណា អភិនិវេស គឺសស្សតទិដ្ឋិ
និងឧច្ឆេទទិដ្ឋិ ជាទីអាស្រ័យនៅនៃចិត្តឯណា អនុស័យគឺកិលេសដែលដេក
នៅរឿយៗ ក្នុងសក្តសន្តានឯណា ក្នុងលោក ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ កាល
បើលះបង់នូវបាបធម៌ទាំងនោះ (ដោយតទង្គាទិបហាន) មិនបានប្រកាន់មាំ
ដោយចិត្តក៏រមែងរៀរ (ចាកបាបធម៌ទាំងនោះបាន)

ធម៌ វុច្ចតានន្ត សព្វលោកេ អនតិរតសញ្ញា ម្ចាស់អានន្ត នេះហើយ
ដែលតថាគត ហៅថាសព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញា ។

គតមា ចានន្ត សព្វសទ្ធាវេសុ អនិដ្ឋសញ្ញា ម្ចាស់អានន្តសព្វសង្ខារេសុ
អនិដ្ឋសញ្ញា (នោះ) ដូចម្តេច ?

ឥធានន្ត ភិក្ខុ សព្វសទ្ធាវេហិ អដ្ឋិយតិ ហរាយតិ ជិក្ខុត្តតិ ម្ចាស់អានន្ត
ភិក្ខុក្នុងសាសនា ឆៀយណាយធុញ្ញទ្រាន់ស្តប់ខ្ពើមសង្ខារទាំងពួង

ឃើញ វត្ថុតាមន្ត សព្វសង្ខារេសុ អនិច្ចសញ្ញា ម្ចាស់អានន្ត នេះហើយ
ដែលតថាគតហៅថា សព្វសង្ខារេសុ អនិច្ចសញ្ញា^(១) ។

គតមា ចានន្ត អាណាចារណស្សតិ ម្ចាស់អានន្ត អាណាបាណស្សតិ
(នោះ)ដូចម្តេច ?

ឥធានន្ត តិក្កុ អញ្ញាគតោ វា រុក្ខមូលគតោ វា សុញ្ញាគារគតោ វា
និសីទតិ បល្ល័ង្កំ អាត្ម័ត្វា ខ្មុំ កាយំ បណិធាយ បរិមុខំ សតី ឧបដ្ឋបេត្វា
ម្ចាស់អានន្ត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ នៅក្នុងព្រៃក្តី នៅទៀបគល់ឈើក្តី នៅ
ក្នុងផ្ទះដីស្ងាត់ក្តី អង្គុយផ្តាត់ភ្នែក តាំងកាយឱ្យត្រង់ ដំកល់ស្មារតីឱ្យឆ្ពោះ
ត្រង់ទៅរកព្រះកម្មដ្ឋាន

សោ សតោវ អស្សសតិ ភិក្ខុនោះមានស្មារតីចាំជាក់ដកដង្ហើមចេញ
សតោ បស្សសតិ មានស្មារតីចាំជាក់ ដកដង្ហើមចូល

ឆីយំ វា អស្សសន្តោ ឆីយំ អស្សសិស្សាមីតិ បថានាតិ កាលដក
ដង្ហើមចេញវែង ក៏ដឹងច្បាស់ថា អាត្មាអញដកដង្ហើមចេញវែង

ឆីយំ វា បស្សសន្តោ ឆីយំ បស្សសិស្សាមីតិ បថានាតិ កាលដកដង្ហើម
ចូលវែង ក៏ដឹងច្បាស់ថា អាត្មាអញដកដង្ហើមចូលវែង

សេរុំ វា អស្សសន្តោ សេរុំ អស្សសិស្សាមីតិ បថានាតិ កាលដក
ដង្ហើមចេញខ្លី ក៏ដឹងច្បាស់ថា អាត្មាអញដកដង្ហើមចេញខ្លី

១- ប្រែថាសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកិរិយាមិនប្រាថ្នា ឬមិនលុះលង់ទៅក្នុងសង្ខារ
ទាំងពួង

សេន្ទំ វា បស្សនន្តោ សេន្ទំ បស្សនិស្សាមីតិ បដានាតិ កាលដក
ដង្ហើមចូលខ្លី ក៏ដឹងច្បាស់ថា អាត្មាអញដកដង្ហើមចូលខ្លី

សព្វកាយប្បដិសំវេទី ធម្មសិស្សាមីតិ សិក្ខតិ ភិក្ខុសិក្សា^(១) ដូច្នោះថា
អាត្មាអញនឹងជាអ្នកដឹងច្បាស់នូវកាយ^(២) គឺដង្ហើមចេញទាំងអស់ ឱ្យប្រាកដ
ទើបដកដង្ហើមចេញ

សព្វកាយប្បដិសំវេទី បស្សនិស្សាមីតិ សិក្ខតិ ភិក្ខុសិក្សា ដូច្នោះថា
អាត្មាអញនឹងជាអ្នកដឹងច្បាស់នូវកាយ^(៣) គឺដង្ហើមចូលទាំងអស់ឱ្យប្រាកដ
ទើបដកដង្ហើមចូល

បស្សម្ពុយំ កាយសទ្ធារំ ធម្មសិស្សាមីតិ សិក្ខតិ ភិក្ខុសិក្សាដូច្នោះថា
អាត្មាអញនឹងជាអ្នករម្ងាប់នូវកាយសង្ខារ^(៤) គឺដង្ហើមចេញ ទើបដក
ដង្ហើមចេញ

បស្សម្ពុយំ កាយសទ្ធារំ បស្សនិស្សាមីតិ សិក្ខតិ ភិក្ខុសិក្សាដូច្នោះថា
អាត្មាអញនឹងជាអ្នករម្ងាប់នូវកាយសង្ខារ^(៥) គឺដង្ហើមចូលទើបដកដង្ហើមចូល

- ១- អដ្ឋកថា ថា ព្យាយាម ។ ២- អដ្ឋកថា ពន្យល់ថាធ្វើខាងដើមខាង
កណ្តាលនិងទីបំផុតនៃកាយគឺដង្ហើមចេញទាំងអស់ឱ្យបានប្រាកដ ។
- ២- អដ្ឋកថាពន្យល់ធ្វើខាងដើម ខាងកណ្តាល និងទីបំផុតនៃកាយ គឺដក
ដង្ហើមចូលទាំងអស់អោយប្រាកដ ។ ៤-៥ អដ្ឋកថាពន្យល់ថាកាយសង្ខារ
ដ៏គ្រោតគ្រាត ។

បីតិប្បដិសំវេទី ធម្មសុតិសុត្តនិកាយិកា សិក្ខិតិ ភិក្ខុសិក្សាដូច្នោះថា អាត្មាអញ
នឹងជាអ្នកដឹងច្បាស់នូវបីតិ ទើបដកដង្ហើមចេញ

បីតិប្បដិសំវេទី បស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខិតិ ភិក្ខុសិក្សាដូច្នោះថា អាត្មាអញ
នឹងជាអ្នកដឹងច្បាស់នូវបីតិ ទើបដកដង្ហើមចូល

សុខប្បដិសំវេទី ធម្មសុតិសុត្តនិកាយិកា សិក្ខិតិ ភិក្ខុសិក្សាដូច្នោះថា អាត្មា
អញ នឹងជាអ្នកដឹងច្បាស់នូវសេចក្តីសុខ ទើបដកដង្ហើមចេញ

សុខប្បដិសំវេទី បស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខិតិ ភិក្ខុសិក្សាដូច្នោះថា អាត្មាអញ
នឹងជាអ្នកដឹងច្បាស់នូវសេចក្តីសុខ ទើបដកដង្ហើមចូល

ចិត្តសង្ខារប្បដិសំវេទី ធម្មសុតិសុត្តនិកាយិកា សិក្ខិតិ ភិក្ខុសិក្សាដូច្នោះថាអាត្មា
អញនឹងជាអ្នកដឹងច្បាស់នូវចិត្តសង្ខារ ទើបដកដង្ហើមចេញ

ចិត្តសង្ខារប្បដិសំវេទី បស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខិតិ ភិក្ខុសិក្សាដូច្នោះថាអាត្មា
អញនឹងជាអ្នកដឹងច្បាស់នូវចិត្តសង្ខារ ទើបដកដង្ហើមចូល

បស្សម្តាយំ ចិត្តសង្ខារំ ធម្មសុតិសុត្តនិកាយិកា សិក្ខិតិ ភិក្ខុសិក្សាដូច្នោះថាអាត្មា
អញនឹងជាអ្នករម្ងាប់នូវចិត្តសង្ខារ ^(១) ទើបដកដង្ហើមចេញ

បស្សម្តាយំ ចិត្តសង្ខារំ បស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខិតិ ភិក្ខុសិក្សាដូច្នោះថាអាត្មា
អញនឹងជាអ្នករម្ងាប់នូវចិត្តសង្ខារ ទើបដកដង្ហើមចូល

ចិត្តប្បដិសំវេទី ធម្មសុតិសុត្តនិកាយិកា សិក្ខិតិ ភិក្ខុសិក្សាដូច្នោះថា អាត្មា
អញនឹងជាអ្នកដឹងច្បាស់នូវចិត្ត ទើបដកដង្ហើមចេញ

១ - ចិត្តសង្ខារ គឺវេទនាខន្ធនិងសញ្ញាក្នុងខ្លួន ។

ចិត្តប្បដិសំវេទី បស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខតិ ភិក្ខុសិក្សាដូច្នោះថា អាត្មា
អញនឹងជាអ្នកដឹងច្បាស់នូវចិត្ត ទើបដកដង្ហើមចូល

ឥតិប្បមោធយំ ចិត្តំ ឥស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខតិ ភិក្ខុសិក្សាដូច្នោះថាអាត្មា
អញនឹងធ្វើចិត្តរីករាយ ទើបដកដង្ហើមចេញ

ឥតិប្បមោធយំ ចិត្តំ បស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខតិ ភិក្ខុសិក្សាដូច្នោះថាអាត្មា
អញនឹងធ្វើចិត្តរីករាយ ទើបដកដង្ហើមចូល

សមាធយំ ចិត្តំ ឥស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខតិ ភិក្ខុសិក្សាដូច្នោះថា អាត្មា
អញនឹងដកលំចិត្តឱ្យស្ងៀមក្នុងអារម្មណ៍ ទើបដកដង្ហើមចេញ

សមាធយំ ចិត្តំ បស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខតិ ភិក្ខុសិក្សាដូច្នោះថា អាត្មា
អញនឹងដកលំចិត្តឱ្យស្ងៀមក្នុងអារម្មណ៍ ទើបដកដង្ហើមចូល

វិមោធយំ ចិត្តំ ឥស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខតិ ភិក្ខុសិក្សាដូច្នោះថា អាត្មា
អញនឹងដោះចិត្តអោយរួចចាកនិវរណធម៌ជាដើម ^(១) ទើបដកដង្ហើមចេញ

១- អដ្ឋកថា ពន្យល់ថា ភិក្ខុដោះចិត្តឱ្យរួចចាកនិវរណធម៌ដោយរបបជ្ឈាន
ឱ្យរួចចាកវិតក្កនិងវិចារដោយទុតិយជ្ឈាន, ឱ្យរួចចាកបីតិដោយតតិយជ្ឈាន,
ឱ្យរួចចាកសុខនិងទុក្ខដោយពតុត្តជ្ឈាន, ឱ្យរួច ចាកនិច្ចសញ្ញាដោយអនិច្ចា
នុបស្សនា, ឱ្យរួចចាកសុខសញ្ញាដោយទុក្ខានុបស្សនា ឱ្យរួចចាកអត្តសញ្ញា
ដោយអនត្តានុបស្សនា, ឱ្យរួចចាកនន្តិដោយនិព្វិទានុបស្សនាឱ្យរួចចាករាគ
ដោយវិរាតានុបស្សនា ឱ្យរួចចាកសមុទយដោយនិរោធានុបស្សនាឱ្យរួចចាក
ធិបាទានដោយបដិនិស្សគ្គានុបស្សនា ។

វិហារចម្រើន ចិត្តំ បស្សនិស្សាមីតិ សិក្ខតិ ភិក្ខុសិក្សាដូច្នោះថា អាត្មា
អញនឹងដោះចិត្តឱ្យរួចចាកនិវរណធម៌ជាដើម ទើបដកដង្ហើមចូល ។

អនិច្ចានុបស្សន្ធ អស្សនិស្សាមីតិ សិក្ខតិ ភិក្ខុសិក្សាដូច្នោះថា អាត្មា
អញនឹងជាអ្នកឃើញរឿយៗ នូវបញ្ចក្ខន្ធថាមិនទៀង ទើបដកដង្ហើមចេញ។

អនិច្ចានុបស្សន្ធ បស្សនិស្សាមីតិ សិក្ខតិ ភិក្ខុសិក្សាដូច្នោះថា អាត្មា
អញនឹងជាអ្នកឃើញរឿយៗ នូវបញ្ចក្ខន្ធថាមិនទៀង ទើបដកដង្ហើមចូល

វិវាទានុបស្សន្ធ អស្សនិស្សាមីតិ សិក្ខតិ ភិក្ខុសិក្សាដូច្នោះថា អាត្មា
អញនឹងជាអ្នកឃើញរឿយៗ នូវធម៌ដែលប្រាសចាកភាគ ទើបដកដង្ហើមចេញ

វិវាទានុបស្សន្ធ បស្សនិស្សាមីតិ សិក្ខតិ ភិក្ខុសិក្សាដូច្នោះថា អាត្មា
អញនឹងជាអ្នកឃើញរឿយៗ នូវធម៌ដែលប្រាសចាកភាគ ទើបដកដង្ហើមចូល

និរោធានុបស្សន្ធ អស្សនិស្សាមីតិ សិក្ខតិ ភិក្ខុសិក្សាដូច្នោះថា អាត្មា
អញនឹងជាអ្នកឃើញរឿយៗ នូវធម៌ដែលរំលត់បង់នូវកងទុក្ខ ទើបដក
ដង្ហើមចេញ ។

និរោធានុបស្សន្ធ បស្សនិស្សាមីតិ សិក្ខតិ ភិក្ខុសិក្សាដូច្នោះថា អាត្មា
អញនឹងជាអ្នកឃើញរឿយៗ នូវធម៌ដែលរំលត់បង់នូវកងទុក្ខ ទើបដក
ដង្ហើមចូល ។

បដិទិស្សន្តានុបស្សន្ធ អស្សនិស្សាមីតិ សិក្ខតិ ភិក្ខុសិក្សាដូច្នោះថា
អាត្មាអញនឹងជាអ្នកឃើញរឿយៗ នូវធម៌ជាគ្រឿងលះចោលនូវកិលេស
ទើបដកដង្ហើមចេញ។

បដិទិស្សគ្នានុបស្សី បស្សនិស្សាមិទិ សិក្ខុភិក្ខុសិក្សាដូច្នោះផង
អាត្មាអញនឹងជាំអ្នកឃើញរឿយៗ នូវធម៌ជាគ្រឿងលះចោលនូវកិលេស
ទើបដកដង្ហើមចូល។

ធម៌ វុច្ចុគានន្ទ អានាបាណស្សតិ ម្ចាស់អានន្ទ នេះហើយដែលសព្វ
គតហៅថា អានាបាណស្សតិ ។

សចេ ខោ ត្វំ អានន្ទ គិរិមាណន្ទស្ស តិក្កុនោ ខ្មបសទ្ធិមិត្តា ឥមា ទស
សញ្ញា ភាសយ្យាសិ ម្ចាស់អានន្ទ បើអ្នកចូលទៅ (កាន់សំណាក់) នៃគិរិ
មាណន្ទភិក្ខុហើយ គប្បីសំដែងសញ្ញាទាំងឡាយ ១០ប្រការនេះ ។

ម៉ានំ ខោ បនេតំ វិជ្ជតិ យំ គិរិមាណន្ទស្ស តិក្កុនោ ឥមា ទស សញ្ញា សុត្តា
សោ អារាធា ម៉ានសោ បដិច្ចស្សម្ពេយ្យាតិ ដំណើរនេះ ជាហេតុនឹង
ឱ្យអាពាធរបស់គិរិមាណន្ទ ភិក្ខុនោះរម្ងាប់សះស្បើយទៅដោយ ១រំពេច ព្រោះ
គិរិមាណន្ទភិក្ខុបានស្តាប់នូវសញ្ញាទាំងឡាយ ១០ប្រការនេះ ។

ធម៌ខោ វាយស្មា អានន្ទោ តតវតោ សន្តិកេ ឥមា ទស សញ្ញា
ឱក្កហេត្វា យេនាយស្មា គិរិមាណន្ទោ តេនុបសទ្ធិ ខ្មបសទ្ធិមិត្តា វាយស្មតោ
គិរិមាណន្ទស្ស ឥមា ទស សញ្ញា អតាសិ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទភ្នំរដ៍មាន
អាយុក៏រៀននូវសញ្ញាទាំងឡាយ ១០ប្រការនេះ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះជ័យមាន
ព្រះភាគហើយចូលទៅត្រង់កន្លែងដែលគិរិមាណន្ទលោកគង់នៅ លុះចូលទៅ
ដល់ហើយទើបសំដែងនូវសញ្ញាទាំងឡាយ ១០ប្រការនេះ ដល់គិរិមាណន្ទដ៏
មានអាយុ ។

ឥឡូវនេះ យោងតាមស្ថានភាព គឺមានន្ទស្សី គង្វា ឆស សញ្ញា សុត្វា សោ
នាពារោ បរិវេណ បដិប្បស្សន្តិ លំដាប់នោះឯង អាណាធរបស់ព្រះគឺមានន្ទ
ដ៏មានអាយុនោះ ក៏រម្ងាប់សះស្បើយទៅដោយ ១រំពេច ព្រោះបានស្តាប់នូវ
សញ្ញាទាំងឡាយ ១០ប្រការនេះ ។

ត្រូវដឹង យោងតាម ស្ថានភាព គឺមានន្ទ គង្វា នាពារោ ឯព្រះគឺមានន្ទដ៏មាន
អាយុ ក៏បានជាសះស្បើយចាកអាណាធនោះ ។

គង្វា បរិវេណ ច - យោងតាមស្ថានភាព គឺមានន្ទ សោ នាពារោ
ឥរិយាបថ ក៏អាណាធនោះ គឺព្រះគឺមានន្ទដ៏មានអាយុ លះបង់បាន
ហើយ ដោយកិរិយាបានស្តាប់នូវសញ្ញាទាំង ១០ប្រការដែលព្រះមានន្ទធ្វើ
សំដែងដូច្នោះ ដោយប្រការដូច្នោះហោង ។

*** ចប់គឺមានន្ទ ស្ស៊ុត ***

ពិនិត្យអក្ខរាវិរុទ្ធ
ដោយ ខ្ញុំព្រះតុណ្ណាខ្ញុំបាទ ជម ជិនិត